

Sygn. akt I ACa 887/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Machnij (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Idasiak-Grodzińska SO del. Dariusz Janiszewski
Protokolant:	sekr. sąd. Małgorzata Naróg - Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. S. W. we W.

przeciwko Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej w S.

o uchylenie ewentualnie ustalenie nieważności uchwały

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 4 września 2012 r. sygn. akt XV C 246/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt: I ACa 887/12

Uzasadnienie:

Powódka Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. S. W. we W. wniosła o uchylenie ewentualnie ustalenie nieważności uchwały nr 2, podjętej w dniu 9 kwietnia 2010 r. przez Walne Zgromadzenie pozwanej Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w S. (dalej zwanej w skrócie (...)), której przedmiotem było zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2009 r. Powódka twierdziła, że uchwała ta godzi w dobre obyczaje i jest sprzeczna z art. 36 i art. 34 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, art. 78 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze i art. 36 ust. 1 ustawy o rachunkowości, ponieważ fundusz stabilizacyjny został nieprawidłowo ujęty po stronie pasywów jako kapitał własny pozwanej. Twierdziła ponadto, że członkami pozwanej Kasy nie mogą być inne podmioty niż spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe, w związku z czym głośy w/

w innych podmiotów miały przeważające znaczenie dla podjęcia kwestionowanej uchwały, co powinno skutkować ustaleniem jej nieważności.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zaprzeczając, aby istniały jakiegokolwiek podstawy do uchylecia lub ustalenia nieważności w/w uchwały.

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 4 września 2012 r. oddalił powództwa (główne i ewentualne) oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z dokonanych w sprawie przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych wynika, że powódka jest członkiem pozwanej Kasy Krajowej, będącej spółdzielnią osób prawnych i jej członkostwo jest obowiązkowe. W dniu 9 kwietnia 2010 r. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie pozwanej. W punkcie szóstym porządku obrad znajdowało się rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania rocznego oraz zweryfikowanego przez biegłego rewidenta sprawozdania finansowego za 2009 r. Sprawozdanie to zostało uprzednio zbadane przez biegłego rewidenta pod względem rzetelności, prawidłowości i jasności oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych, będących podstawą jego sporządzenia. Zostało ono uznane za przedstawiające rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej pozwanej na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz jej wyniku finansowego za rok obrachunkowy 2009.

W walnym zgromadzeniu pozwanej w dniu 9 kwietnia 2010 r. uczestniczyły Fundacja na Rzecz (...), która dysponowała 35.149 głosami, H (...) S spółka z o.o., która dysponowała 51 głosami oraz 38 kas spółdzielczych. Suma głosów wszystkich członków pozwanej Kasy Krajowej wynosiła 46.405. Przed walnym zgromadzeniem członkowie pozwanej mogli zapoznać się z treścią sprawozdania, które zostało i wysłane. Nikt nie kwestionował sposobu sporządzenia sprawozdania.

Podczas walnego zgromadzenia w dniu 9 kwietnia 2010 r. podjęta została w głosowaniu jawnym uchwała nr 2 o zatwierdzeniu sprawozdania rocznego i zweryfikowanego przez biegłego rewidenta sprawozdania finansowego za 2009 r., zamykającego się sumą bilansową na dzień 31 grudnia 2009 r. po stronie pasywów i aktywów w kwocie 1.851.436.655,44 zł oraz wykazującego zysk netto w kwocie 24.674.371,39 zł. Jednocześnie nadwyżkę bilansową (zysk netto) przekazano w całości na fundusz stabilizacyjny. Za uchwałą oddano 46.408 głosów, a przeciwko – 16 głosów. Nie było głosów przeciwnych.

Fundusz stabilizacyjny ujmowany jest w sprawozdaniu finansowym Kasy Krajowej w pasywach w części A jako fundusz własny. Nadwyżka finansowa Kasy Krajowej stanowi jej fundusz własny.

Sąd Okręgowy w Gdańsku prawomocnym wyrokiem z dnia 25 listopada 2005 r. sygn. akt I C 1202/05 oddalił powództwo powódki przeciwko pozwanej Kasie Krajowej i H (...) S sp. z o.o. o ustalenie, że pozwana spółka nie jest członkiem Kasy Krajowej. Natomiast prawomocnym wyrokiem z dnia 27 października 2005 r. sygn. akt I C 1125/05 Sąd ten oddalił powództwo powódki przeciwko Kasie Krajowej i Fundacji na Rzecz (...) o ustalenie, że ta Fundacja nie jest członkiem Kasy Krajowej.

Sąd Okręgowy wskazał, że przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się głównie na dowodach z załączonych do akt sprawy dokumentów w postaci statutu Kasy Krajowej, uchwały nr 2 z dnia 9 kwietnia 2010 r., sprawozdania finansowego za 2009 r. oraz raportu biegłego rewidenta, które uznał w całości za wiarygodne. Sąd ten nie uwzględnił dołączonych przez obie strony prywatnych opinii, dotyczących interpretacji charakteru funduszu stabilizacyjnego, uznając, że nie stanowią one dowodu i należy traktować je jako stanowisko procesowe stron. Ponadto Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów, ponieważ powódka nie uściśliła należnej zaliczki.

Sąd Okręgowy stwierdził, że ustalony stan faktyczny był niesporny, a rozważenia wymagało, czy zaskarżona uchwała jest sprzeczna z przepisami art. 36 i art. 34 obowiązującej w chwili jej podjęcia ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm., powoływanej dalej w skrócie jako „ustawa o s.k.o.k.”) oraz czy godzi ona w dobre obyczaje przez przyjęcie, że fundusz stabilizacyjny jest funduszem własnym Kasy Krajowej.

W pierwszej kolejności powódka domagała się uchylenia powyższej uchwały, przy czym podniosła zarówno zarzuty formalne, jak i merytoryczne za jej uchyleniem.

Sąd Okręgowy nie podzielił jej stanowiska, że w głosowaniu nad podjęciem uchwały wzięły udział nieuprawnione podmioty niebędące (...) -ami, a mianowicie Fundacja na Rzecz (...), (...) sp. z o.o. oraz H (...) S sp. z o.o. Z art. 33 ust. 1 ustawy o s.k.o.k. wynika, że Kasa Krajowa zrzesza wyłącznie spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe, jednak z uwagi na treść art. 48 ust. 1 i 3 ustawy inne podmioty, będące w dniu jej wejścia w życie członkami Kasy Krajowej, nie utraciły w niej członkostwa z mocy prawa. Stanowisko takie zajęte zostało w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2006 r. sygn. akt III CZP 67/06 (OSNC 2007, nr 6, poz. 89). W związku z tym zarówno Fundacja na Rzecz (...), jak i H (...) S sp. z o.o. miały prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu w dniu 9 kwietnia 2010 r. i prawo głosu, ponieważ były członkami pozwanej Kasy Krajowej. Okoliczność taka została ponadto przesądzona prawomocnymi wyrokami oddalającymi powództwo powodowej Kasy o ustalenie, że te podmioty nie są członkami Kasy Krajowej. Nie doszło zatem do naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o s.k.o.k. przez głosowanie nad zaskarżoną uchwałą przez w/w podmioty.

Sąd Okręgowy nie stwierdził także żadnych uchybień w sposobie podjęcia powyższej uchwały. Została ona bowiem podjęta przez uprawniony zgodnie ze statutem pozwanej Kasy Krajowej organ w kwestii, która była objęta przyjętym porządkiem obrad, a procedowanie nad jej podjęciem było zgodne ze statutem pozwanej. Powódka nie wykazała zatem, aby sposób podjęcia uchwały był wadliwy.

Uchwała nie była ponadto sprzeczna ze wskazanymi przez powódkę dobrymi obyczajami, a mianowicie podstawowymi zasadami moralnymi i obyczajami kupieckimi, takimi jak: uczciwość i szczerowość we wzajemnych stosunkach oraz zasadą poszanowania indywidualnych praw członków, wskutek ujmowania funduszu stabilizacyjnego jako funduszu własnego pozwanej Kasy Krajowej. Sąd pierwszej instancji uznał, że powódka nie wykazała, na jakiej podstawie zarzucała, że zaliczenie funduszu stabilizacyjnego do funduszy własnych pozwanej jest sprzeczne z wymienionymi przez nią dobrymi obyczajami.

Powódka podnosiła również, że z powodu takiego traktowania funduszu stabilizacyjnego uchwała narusza art. 34 i art. 36 ustawy o s.k.o.k., art. 78 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze oraz art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Sąd Okręgowy – analizując treść w/w przepisów – doszedł jednak do przekonania, że w sprawie nie została wykazana sprzeczność uchwały z tymi przepisami. W ocenie tego Sądu, z przepisów art. 34 i art. 36 ustawy o s.k.o.k. jednoznacznie wynika, że fundusz stabilizacyjny jest funduszem własnym Kasy Krajowej i służy on zapewnieniu stabilności finansowej kas. Ze względu na pełnienie przez Kasę Krajową funkcji stabilizującej i nadzorującej działalność (...), fundusz ten powinien być ujmowany jako fundusz własny pozwanej Kasy. Rozwiązanie takie jest zgodne z przepisami zawartymi w ustawie o rachunkowości i ustawie Prawo spółdzielcze.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały, w związku z czym oddalił powództwo główne w oparciu o przepisy art. 42 ust. 3 ustawy – Prawo spółdzielcze w zw. z art. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy o s.k.o.k.

Odnośnie do żądania ewentualnego, którego przedmiotem było ustalenie nieważności uchwały, Sąd pierwszej instancji stwierdził najpierw, że powódka, jako członek pozwanej Kasy Krajowej, ma interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w domaganiu się ustalenia jej nieważności. Także w tym zakresie Sąd ten wziął jednak następnie pod uwagę, że wbrew powódce wskazane przez nią podmioty były uprawnione do wzięcia udziału w głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą. Sąd ponownie wskazał, że osoby prawne, niebędące spółdzielczymi kasami oszczędnościowo – kredytowymi, nie utraciły z mocy prawa członkostwa w pozwanej Kasie Krajowej. Uczestnictwo Fundacji na Rzecz (...) oraz H (...) S sp. z o.o. w walnym zgromadzeniu w dniu 9 kwietnia 2010 r. nie stanowiło zatem naruszenia prawa, ponieważ podmioty te były członkami Kasy Krajowej i miały prawo uczestniczyć w głosowaniu nad tą uchwałą

Wobec tego Sąd Okręgowy na mocy art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 § 1 i 2 k.c. oddalił także powództwo ewentualne.

W apelacji od tego wyroku powódka zarzuciła:

1) naruszenie prawa materialnego:

a) art. 42 § 3 oraz art. 78 § 1 i 2 ustawy – Prawo spółdzielcze w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ust. 1, art. 36 i art. 46 ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz art. 6 k.c. przez uznanie, że kwestionowana uchwała jest zgodna z postanowieniami statutu, dobrymi obyczajami i nie godzi w interesy spółdzielni ani nie ma celu pokrzywdzenia członków pozwanej Kasy Krajowej, pomimo iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że sprawozdanie finansowe pozwanej Kasy Krajowej za 2009 r. zostało przygotowane w sposób niezgodny z obowiązkiem uczciwego i szczerego przedstawienia sytuacji finansowej Kasy Krajowej jej wszystkim członkom, a także z naruszeniem zasady jasnego i rzetelnego obrazu, wyższości treści nad formą, albowiem fundusz stabilizacyjny nie stanowi własnego funduszu pozwanej Kasy Krajowej, lecz jest obcym funduszem celowym, który powinien być ujęty w sprawozdaniu finansowym w odrębnej rubryce jako pasywa „Zobowiązania krótkoterminowe – fundusze specjalne”, a nie jako „Kapitał (fundusz) własny – pozostałe fundusze rezerwowe”, wskutek czego uchwała ta została podjęta w oparciu o fikcyjny i nierzetelny obraz finansów pozwanej Kasy Krajowej,

b) art. 33 ust. 2 w zw. art. 48 ust. 1 i 3 u. o s.k.o.k. przez ich błędną wykładnię, prowadzącą do stwierdzenia, że podmioty niebędące kasami zachowały członkostwo w Kasie Krajowej pomimo wejścia w życie ustawy o s.k.o.k. z 1995 r.,

c) art. 33 ust. 1, art. 34, art. 36 w zw. z art. 48 u. o s.k.o.k. w zw. z art. 42 § 2 i 3 i art. 78 § 1 i 2 ustawy – Prawo spółdzielcze oraz art. 5 ust. 1, art. 36 i art. 46 ust. 4 ustawy o rachunkowości przez dokonanie błędnej wykładni art. 42 § 2 i 3 pr. spółdz., wynikającej z wadliwego ustalenia, że w głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą głosowały uprawnione podmioty i przy jej podjęciu nie naruszono żadnych przepisów prawa, pomimo że właściwa interpretacja art. 33 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 u. o s.k.o.k. powinna prowadzić do wniosku, że z dniem wejścia w życie ustawy z 1995 r. podmioty niebędące kasami utraciły członkostwo w Kasie Krajowej, a tym samym uchwała została podjęta głosami podmiotów niemających prawa uczestniczenia i głosowania na walnym zgromadzeniu, w związku z czym jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i zasadą poszanowania indywidualnych praw członków spółdzielni, podczas gdyby Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia w/w przepisów, to doszedłby do wniosku, że ta uchwała jest sprzeczna z ustawą, ponieważ w sprawozdaniu Kasy Krajowej fundusz stabilizacyjny wadliwie został ujęty jako jej fundusz własny, a ponadto w sprawozdaniu wykazane zostały w funduszu udziałowym udziały wniesione przez podmioty niebędące kasami, które nie wchodzi w skład funduszu udziałowego, lecz stanowią zobowiązanie pozwanej Kasy Krajowej do ich zwrotu,

d) art. 90 § 1 pr. spółdz. przez jego niezastosowanie i niedokonanie jego wykładni, wskutek czego nastąpiło stwierdzenie, że Kasa Krajowa może przenosić stratę z 2007 r. do sprawozdań finansowych za kolejne lata bez konieczności podejmowania uchwały o jej pokryciu, podczas gdy strata za dany rok obrachunkowy musi być pokryta w sprawozdaniu finansowym za ten rok i nie może być przenoszona na następne lata,

2) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 365 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że prawomocne wyroki oddalające powództwa, wydane w sprawach I C 1152/05 Sądu Okręgowego w Gdańsku (I ACa 172/06 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku) oraz I C 1202/05 Sądu Okręgowego w Gdańsku (I ACa 401/06 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku) wiążą w niniejszej sprawie co do motywów rozstrzygnięcia i ustaleń faktycznych dokonanych w tamtych postępowaniach.

Na tych podstawach powódka domagała się zmiany zaskarżonego wyroku przez uchylenie spornej uchwały ewentualnie ustalenie jej nieważności, a ponadto wносиła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. Ewentualnie domagała się uchylenia tego orzeczenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny oparł się przy rozstrzygnięciu sprawy na materiale dowodowym zebrany w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, a ponadto aprobował ustalenia faktyczne dokonane przez ten Sąd, przyjmując je za własne. Powódka nie podniosła w apelacji zarzutów dotyczących oddalenia lub pominięcia zgłaszanych przez nią wniosków dowodowych ani nie powołała nowych okoliczności faktycznych lub wniosków dowodowych. Jej jedyny zarzut procesowy dotyczył bowiem naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. Powódka nie kwestionowała ponadto dokonanej przez Sąd Okręgowy prawidłowości oceny wiarygodności i mocy dowodowej zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ocena ta nie budzi wątpliwości lub zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego także z urzędu. Okoliczności faktyczne są zresztą w gruncie rzeczy niesporne między stronami, a różnice między nimi sprowadzają się do oceny tych okoliczności przede wszystkim w dwóch kwestiach: czy w chwili podejmowania zaskarżonej uchwały członkami Kasy Krajowej były Fundacja na Rzecz (...) oraz H (...) S sp. z o.o. ((...) sp. z o.o., co do której zapadł prawomocny wyrok ustalający, że nie jest ona członkiem pozwanej Kasy Krajowej, bezspornie nie uczestniczyła w walnym zgromadzeniu pozwanej w dniu 9 kwietnia 2010 r.) oraz czy fundusz stabilizacyjny stanowił wówczas fundusz własny pozwanej Kasy Krajowej.

Odnosnie do obu powyższych kwestii powódka przedstawiła w apelacji – podobnie jak czyniła to zresztą w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji – bardzo rozbudowane zarzuty wraz z obszerną argumentacją na ich poparcie, ale podstawowym problemem jest to, że kompletnie nie uwzględniają one okoliczności, które wynikają z wydawanych już w tym przedmiocie wielu prawomocnych orzeczeń i sprowadzają się w istocie do żądania lub oczekiwania, aby sądy orzekające w niniejszej sprawie ponownie, a przy tym odmiennie, rozstrzygnęły te zagadnienia zgodnie ze stanowiskiem skarżącej.

W tym kontekście charakterystyczne jest skrajne żądanie powódki, aby Sąd Apelacyjny nie uwzględnił treści prawomocnych wyroków Sądów obu instancji, poddanych nota bene kontroli kasacyjnej ze strony Sądu Najwyższego, oddalających jej powództwa przeciwko Kasie Krajowej oraz Fundacji na Rzecz (...) S sp. z o.o. o ustalenie, że te ostatnie podmioty nie są członkami pozwanej (ściślej: utraciły członkostwo w niej z chwilą wejścia w życie ustawy o s.k.o.k. z 1995 r.). Żądanie takie jest sprzeczne z treścią art. 365 § 1 k.p.c., zgodnie z którym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Powódka bezpodstawnie twierdzi, że z wyroków oddalających jej powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku członkostwa między w/w podmiotami a Kasą Krajową nie wynika wiążąco, czy te podmioty są członkami pozwanej Kasy. Nietrafne jest jej stanowisko, że w wypadku wyroków oddalających powództwo wiążący charakter ma jedynie sentencja orzeczenia bez uwzględnienia podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Oznaczałoby to bowiem, że nie bierze się w ogóle pod uwagę treści stosunku prawnego, który był przedmiotem takiego rozstrzygnięcia.

Powódka obstaje przy takim poglądzie, pomimo że jego wadliwość jest oczywista także w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, i to nawet wydanego w sprawach toczących się z jej udziałem właśnie na tle sporów w kwestii istnienia stosunku członkostwa w Kasie Krajowej podmiotów niebędących (...) – ami. W dołączonym do akt sprawy wyroku z dnia 29 września 2011 r. sygn. akt IV CSK 652/10, wydanym w sprawie toczącej się między tymi samymi stronami co niniejsza sprawa, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wypowiedział się wyraźnie, że sądy orzekające związane były na mocy art. 365 § 1 k.p.c. prawomocnymi wyrokami oddalającymi powództwa o ustalenie, że w/w podmioty nie są członkami Kasy Krajowej. Sąd Najwyższy stwierdził w tym wyroku, że na przeszkodzie do uznania mocy wiążącej wyroku oddalającego powództwo nie stoi ogólne sformułowanie jego sentencji, ponieważ w razie oddalenia powództwa przy ustalaniu zakresu mocy wiążącej orzeczenia znaczenie mogą mieć także motywy rozstrzygnięcia (k. 527 – 528).

Zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. jest zatem chybiony, a w konsekwencji bezpodstawne są zarazem zarzuty naruszenia 33 ust. 1 i 2 w zw. z art. 48 ust. 1 i 3 ustawy o s.k.o.k. oraz art. 42 § 2 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t. jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm., powoływanej w tym uzasadnieniu w skrócie jako „ustawa – Prawo spółdzielcze”). W świetle prawomocnych wyroków nie może być bowiem kwestionowane, że w chwili podejmowania zaskarżonej uchwały zarówno Fundacja na Rzecz (...), jak i H (...) S sp. z o.o., były członkami

pozwanej Kasy Krajowej. Były one zatem uprawnione do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu pozwanej w dniu 9 kwietnia 2010 r. oraz do głosowania nad podjęciem zaskarżonej uchwały. Okoliczność ta nie może więc uzasadniać uchylecia tej uchwały z powodu udziału w walnym zgromadzeniu i w podjęciu uchwały przez nieuprawnione podmioty, skoro wbrew powódce były one członkami pozwanej, a zatem ich udział w walnym zgromadzeniu i w głosowaniu nad podjęciem uchwały był całkowicie zgodny z treścią statutu pozwanej Kasy Krajowej.

Nie zostało także wykazane przez powódkę, aby z tego powodu uchwała była sprzeczna z dobrymi obyczajami lub godziła w interesy spółdzielni albo miała na celu pokrzywdzenie jej członków. Zarzut taki pozostawał wyłącznie w sferze gołosłownych twierdzeń powódki. Jednocześnie pozwana przeprowadziła niepodważony skutecznie przez powódkę wywód, że udział tych podmiotów w walnym zgromadzeniu i w głosowaniu nie miał istotnego znaczenia, skoro inni członkowie Kasy Krajowej będący (...) – ani nie głosowali w przeważającej części przeciwko podjęciu zaskarżonej uchwały, ani nawet nie wypowiedzieli się podczas walnego zgromadzenia w dniu 9 kwietnia 2010 r. przeciwko jej przyjęciu tudzież nie zgłaszali jakichkolwiek zarzutów lub zastrzeżeń wobec przygotowanego sprawozdania finansowego lub raportu biegłego rewidenta z badania tego sprawozdania.

Ponadto udział w/w podmiotów w walnym zgromadzeniu i głosowaniu nad podjęciem uchwały nie uzasadniał stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały, ponieważ nie stanowiło to naruszenia jakiegokolwiek przepisu prawa.

Nieuzasadnione są również zarzuty powódki dotyczące błędnego, jej zdaniem, zaliczenia funduszu stabilizacyjnego do funduszy własnych pozwanej Kasy Krajowej. Także powyższe zagadnienie było przedmiotem licznych wypowiedzi w różnych orzeczeniach sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Orzecznictwo to jest wprawdzie niejedolite, ale w stopniu niewystarczającym do przyznania powódce racji. Powołuje się ona bowiem na wypowiedzi sądów, które niejako tylko przy okazji („na marginesie”, jak wyraźnie wynika z eksponowanego przez powódkę uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 marca 2010 r. sygn. akt I ACa 1019/09 – por. k. 25) rozstrzygania innych kwestii spornych między tymi samymi stronami zajmowały stanowisko co do charakteru funduszu stabilizacyjnego lub – jak w w/w wyroku z dnia 31 marca 2010 r. – tylko co do możliwości swobodnego dysponowania tym funduszem przez pozwaną Kasę Krajową. Powyższe wypowiedzi – właśnie z powodu powoływanego w sprawie art. 365 § 1 k.p.c. – nie mają mocy wiążącej, ponieważ nie wiązały się z przedmiotem rozstrzygnięcia sądów orzekających, lecz były wyrażane jedynie w sferze motywacyjnej rozstrzygnięcia.

Odmienne ocenić trzeba te orzeczenia, w których analiza charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego stanowiła przedmiot (istotę) rozstrzygnięcia. Spośród licznych powoływanych przez strony orzeczeń zwrócić trzeba uwagę zwłaszcza na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV CSK 443/11 (k. 668 – 671), wydany w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 kwietnia 2011 r. sygn. akt I ACa 187/11. W sprawie tej chodziło bezpośrednio o ocenę charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego. Sąd Najwyższy wyraził w niej pogląd idący nawet dalej, niż przyjął Sąd Apelacyjny, a mianowicie, że fundusz stabilizacyjny jest nie tylko funduszem własnym Kasy Krajowej, ale ponadto że może on być przeznaczony przez Kasę Krajową na pokrycie jej straty bilansowej.

Powyższe stanowisko odnieść trzeba jedynie do prawnego charakteru funduszu stabilizacyjnego. Charakter ten wynika z przepisów obowiązującego prawa i nie musi on koniecznie pokrywać się z ekonomicznym charakterem tego funduszu. W związku z tym bezprzedmiotowa była analiza treści i wniosków wynikających z przedłożonych licznie przez obie strony prywatnych opinii różnych specjalistów z dziedziny prawa lub ekonomii, które – w zależności od autora – popierały twierdzenia jednej lub drugiej strony. Opinie tych osób nie mogą bowiem w decydującym stopniu wpłynąć na prawną ocenę charakteru funduszu stabilizacyjnego, dokonywaną przez sądy orzekające w konkretnej sprawie na podstawie obowiązujących przepisów.

Zauważyć wypada, że przedstawiona w sprawie ocena charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego odnosi się jedynie do stanu prawnego obowiązującego w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały. Z uwagi na datę jej podjęcia podstawę rozstrzygnięcia stanowią bowiem przepisy obowiązujące w tamtej chwili ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, która utraciła moc obowiązującą z dniem 26 października

2012 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 855 ze zm.). W związku z tym przy ocenie zasadności powództwa w niniejszej sprawie nie mają znaczenia rozwiązania prawne, przyjęte w tej ostatniej ustawie, zwłaszcza odnośnie do rodzajów funduszy własnych Kasy Krajowej, charakteru funduszu stabilizacyjnego w Kasie Krajowej oraz sposobu pokrywania strat bilansowych Kasy Krajowej z wypracowanej przez nią nadwyżki bilansowej (art. 54, art. 55 i art. 57 tej ustawy).

W konsekwencji nieuzasadnione były również zarzuty naruszenia art. 78 § 1 i 2 ustawy – Prawo spółdzielcze w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ust. 1, art. 36 i art. 46 ust. 4 ustawy o rachunkowości i art. 6 k.c., a także art. 34 i art. 36 ustawy o s.k.o.k. oraz art. 90 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze. Wspólną cechą tych zarzutów, co zresztą dobitnie znalazło wyraz z treści ostatniego zarzutu apelacyjnego, jest to, że są one wyłącznie wynikiem stanowiska prezentowanego przez powódkę w toku całego postępowania. Ich zasadność mogłaby bowiem zostać przyjęta tylko w razie akceptacji twierdzeń powódki, dotyczących utraty członkostwa w pozwanej Kasie Krajowej przez podmioty niebędące spółdzielczymi kasami oszczędnościowo – kredytowymi oraz charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego. Ponieważ jednak, w świetle przedstawionych wyżej rozważań, nie ma do tego uzasadnionych podstaw, bezpodstawne są także zarzuty naruszenia wskazanych przez skarżącą przepisów prawa materialnego.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację oraz orzekł o kosztach o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 109, art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c. odpowiednio do wyniku sporu w tej instancji.